

Υπόθεση C-269/95

Francesco Benincasa κατά Dentalkit Srl

(αίτηση του Oberlandesgericht München
για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

«Σύμβαση των Βρυξελλών — Έννοια του καταναλωτή —
Συμφωνία περί διεθνούς δικαιοδοσίας»

Προτάσεις του γενικού εισαγγελέα D. Ruiz-Jarabo Colomer της 20ής Φεβρουαρίου 1997	1 - 3769
Απόφαση του Δικαστηρίου (έκτο τμήμα) της 3ης Ιουλίου 1997	1 - 3788

Περίληψη της απόφασης

1. Σύμβαση για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων — Διεθνής δικαιοδοσία σε συμβάσεις καταναλωτών — Έννοια του «καταναλωτή» — Ενάγων που έχει συνάψει σύμβαση προς τον σκοπό μελλοντικής επαγγελματικής δραστηριότητας — Δεν καλύπτεται

(Σύμβαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, άρθρο 13 § 1 και άρθρο 14 § 1, όπως τροποποιήθηκαν με τη Σύμβαση Προσχωρήσεως του 1978)

2. Σύμβαση για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων — Παρέκταση διεθνούς δικαιοδοσίας — Σύμβαση περί απονομής διεθνούς δικαιοδοσίας — Έκταση της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου που ορίζεται στη σύμβαση αυτή — Αγωγή περί αναγνώρισης της ακυρότητας της κύριας συμβάσεως — Εμπίπτει (Σύμβαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, άρθρο 17 § 1)

1. Στο πλαίσιο του ειδικού καθεστώτος που θεσπίζεται με τα άρθρα 13 επ. της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, μόνον οι συμβάσεις που συνάπτονται για την κάλυψη ιδίων καταναλωτικών αναγκών ενός ατόμου σε ιδιωτικό επίπεδο εμπίπτουν στις διατάξεις που προστατεύουν τον καταναλωτή ως θεωρούμενο οικονομικώς ασθενέστερο μέρος. Αντίθετα, η ηθελημένη από τις διατάξεις αυτές ιδιαίτερη προστασία δεν δικαιολογείται στην περίπτωση συμβάσεων που έχουν ως σκοπό επαγγελματική δραστηριότητα, έστω και αν αυτή προβλέπεται για το μέλλον, δεδομένου ότι ο μελλοντικός χαρακτήρας μιας δραστηριότητας ουδόλως αναιρεί την επαγγελματική της φύση. Συνεπώς, το καθεστώς αυτό αφορά αποκλειστικώς τις συμβάσεις που συνάπτονται εκτός του πλαισίου και ανεξαρτήτως οιασδήποτε επαγγελματικής δραστηριότητας ή επιδιώξεως, ενεστώςας ή μελλοντικής, πράγμα που σημαίνει ότι ο ενάγων που έχει συνάψει σύμβαση όχι προς τον σκοπό ενεστώςας αλλά μελλοντικής επαγγελματικής δραστηριότητας δεν μπορεί να θεωρηθεί καταναλωτής υπό την έννοια των άρθρων 13, πρώτο εδάφιο, και 14, πρώτο εδάφιο, της Συμβάσεως.
2. Το άρθρο 17 της Συμβάσεως της 27ης Σεπτεμβρίου 1968, για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε

αστικές και εμπορικές υποθέσεις, αποσκοπεί στον σαφή και επακριβή καθορισμό ενός δικαστηρίου συμβαλλομένου κράτους που να είναι αποκλειστικώς αρμόδιο σύμφωνα με τη σύμπτωση βουλήσεως των μερών, εκφραζόμενη σύμφωνα με τις οριζόμενες στη διάταξη αυτή αυστηρές τυπικές προϋποθέσεις. Από την άποψη αυτή, η ηθελημένη από τη διάταξη αυτή ασφάλεια δικαίου θα μπορούσε εύκολα να θιγεί, αν αναγνωριζόταν σε συμβαλλόμενο μέρος η δυνατότητα να καταστήσει ανενεργό τον κανόνα αυτόν της Συμβάσεως, απλώς και μόνο με τον ισχυρισμό της ακυρότητας του συνόλου της συμβάσεως στην οποία περιλαμβάνεται η ρήτρα διεθνούς δικαιοδοσίας, για λόγους που αντλούνται από το εφαρμοστέο ουσιαστικό δίκαιο. Επομένως, το ορισθέν στο πλαίσιο ρήτρας διεθνούς δικαιοδοσίας, εγκύρως συνομολογηθείσας από πλευράς άρθρου 17, πρώτο εδάφιο, της Συμβάσεως των Βρυξελλών, δικαστήριο κράτους μέλους είναι αποκλειστικά αρμόδιο και όταν με την αγωγή ζητείται, μεταξύ άλλων, να αναγνωρισθεί η ακυρότητα της συμβάσεως που περιέχει την εν λόγω ρήτρα. Εξάλλου, στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να προσδιορίζει τις διαφορές που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της ρήτρας της οποίας γίνεται επίκληση ενώπιόν του και να κρίνει συνεπώς αν καλύπτει επίσης κάθε αμφισβήτηση του κύρους της συμβάσεως που την περιέχει.